

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

*z programem realizacji doradztwa zawodowego
na rok szkolny 2020 / 2021*

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

SPIS TREŚCI:

I. Podstawy prawne	str. 3
II. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	str. 7
III. Cele ogólne i szczegółowe	str. 8
1. dla oddziałów przedszkolnych	str. 8
2. dla klas I – III szkoły podstawowej	str. 9
3. dla klas IV – VI szkoły podstawowej	str. 10
4. dla klas VII – VIII szkoły podstawowej	str. 11
IV. Adresaci WSDZ i szczegółowe zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego	str. 13
V. Metody i formy pracy doradczej	str. 14
VI. Przewidywane efekty i korzyści wynikające z realizacji WSDZ	str. 15
VII. Współpraca z instytucjami zajmującymi się doradztwem edukacyjno-zawodowym ..	str. 16
VIII. Program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021	str. 16
IX. Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2020/2021	str. 22
X. Ewaluacja	str. 27
XI. Bibliografia i pomocne materiały	str. 28

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021
I. PODSTAWY PRAWNE

WSDZ - WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO:

⇒ określa **działania podejmowane w szkole w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia**. Działania te powinny posiadać formę wieloletniego programu oraz być realizowane już na etapie edukacji szkoły podstawowej i gimnazjalnej. WSDZ oparty jest na przepisach zawartych w aktach prawnych Rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej:

I. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego:

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

- 1) **w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych** i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;
- 2) **w klasach I-VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego**, o których mowa w [art. 109](#) ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) **w klasach VII i VIII szkół podstawowych** oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w [§ 2](#) pkt 4-7, **na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego**, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w [art. 109](#) ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- 4) **w klasach VII i VIII szkół podstawowych**, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, **na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego**, o których mowa w [art. 109](#) ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 5) **w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej**, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 47](#) ust. 1 pkt 5 ustawy;
- 6) **w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych**, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, **na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem**;
- 7) **w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych** i innych formach wychowania przedszkolnego, **szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z**

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021
wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

§ 4. 1. Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, określa:

1) działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:

a) tematykę działań, uwzględniającą w przypadku: – szkół, o których mowa w § 2 pkt 2–7, treści programowe, o których mowa w tych przepisach, – szkół specjalnych przysposabiających do pracy treści określone w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy,

b) oddziały, których dotyczą działania,

c) metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych,

d) terminy realizacji działań,

e) osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,

2) podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań, w tym podmioty, o których mowa w § 8 ust. 1 – z uwzględnieniem potrzeb uczniów, słuchaczy i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły.

4. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program, o którym mowa w ust. 1.

5. 1. Do zadań doradcy zawodowego należy:

1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;

2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy; 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 4 ust. 1, oraz koordynowanie jego realizacji;

4) *wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 4 ust. 1;*

5) *koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia; 6) realizowanie działań wynikających z programu, o którym mowa w § 4 ust. 1..*

- *Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla:*

1) *przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego – określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;*

2) *klas I–VI szkół podstawowych – określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;*

3) *klas VII i VIII szkół podstawowych – określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;*

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego opisuje III rozdział WSDZ - Cele ogólne i szczegółowe

II. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.:

- Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

17) **dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;**

18) **kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym**, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;

19) **przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;**

20) **warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów** przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.

- **Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z 14 grudnia 2016 r.:** Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) wprowadza się następujące zmiany:

d) w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) **tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć (...) doradców zawodowych** prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust.1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.”

- Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

3) ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

c) **minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.**

4) **treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego** w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4, oraz wymagania w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

- Art. 98. 1. Statut szkoły zawiera w szczególności:

16) **organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.**

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

7) **zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;**

6. **Zajęcia**, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są **organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej**, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum. 7. **Zajęcia**, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są **realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu** udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

- Art. 292. 1. **Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego**, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, są **realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia** i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

2. **Program**, o którym mowa w ust. 1, **zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.**

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie **ramowych planów nauczania** dla publicznych szkół:

§ 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

4) **zajęć z zakresu doradztwa zawodowego (...)**

co najmniej 10 godzin lekcyjnych dla klas VII i VIII szkoły podstawowej.

III. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

- Art. 26. 1. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- 3) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 4) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;
- 5) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- 6) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

II. ZAŁOŻENIA WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego programu realizacji doradztwa zawodowego, w tym tematykę działań, termin i miejsce realizacji zadań, metody i formy realizacji zadań, osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań. Uczeń dobrze przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej uczeń to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym aktem – to długotrwały proces stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne);
- szkoła obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.

Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do statutu szkoły.

WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną).

III. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE

Cel ogólny:

Wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych poprzez:

- poznanie siebie, własnych zasobów;
- odkrywanie świata zawodów i rynku pracy;
- poznanie rynku edukacyjnego i uczenie się przez całe życie;
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej, a w przyszłości wyboru zawodu. Cel główny wskazuje na konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe:

1. DLA ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej

2. DLA KLAS I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznanie siebie

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

3. DLA KLAS IV – VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021
omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

4. DLA KLAS VII – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół średnich i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową;
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów;
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli doradców;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady oraz terminarz rekrutacji (dotyczy rodziców uczniów klas ósmych);

IV. ADRESACI WSDZ I SZCZEGÓŁOWE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Adresatami WSDZ są uczniowie, ich rodzice i nauczyciele.

Zadania szczegółowe:

a) ukierunkowane na uczniów:

- wdrażanie uczniów do samopoznania;
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów;
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
- wyrabianie szacunku dla samego siebie;
- planowanie własnego rozwoju;
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i różnych zawodów;
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- poznawanie warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych i struktury tych placówek oświatowych;
- diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
- poznawanie różnych zawodów;
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno–zawodowych;
- indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy z wyborem szkoły i zawodu;
- udzielanie pomocy psychologiczno–pedagogicznej [w formie stacjonarnej jak również zdalnej i hybrydowej](#);

b) ukierunkowana na nauczycieli:

- stworzenie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, programu realizacji doradztwa zawodowego na każdy rok szkolny i zapewnienie ciągłości jego działania;
- udzielanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej;
- lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy;
- diagnozowanie potrzeb i zasobów uczniów;
- rozwijanie talentów, zainteresowań, predyspozycji;
- rozwijanie umiejętności wspierania rodziców w procesie doradczym;
- włączanie przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole.

c) ukierunkowane na rodziców:

- podnoszenie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

- doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej;
- przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkolnictwa;
- konsultacje z rodzicami, **komunikacja z opiekunami ucznia z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.**

Powyższe zadania uzależnione będą od sytuacji epidemicznej i realizowane będą w formie stacjonarnej lub zdalnej.

V. METODY I FORMY PRACY DORADCZEJ

1. Formy pracy doradczej adresowane do uczniów:

- obowiązkowe zajęcia „Doradztwo zawodowe” w klasie VII i VIII **w formie stacjonarnej lub zdalnej;**
- diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet;
- indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi);
- bogata oferta kół przedmiotowych i rozwijających zainteresowania;
- realizacja treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- strona internetowa z informacjami na temat doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- udział w konkursie z zakresu doradztwa zawodowego;
- działanie koła wolontariatu, samorządu szkolnego;

2. Formy pracy doradczej adresowane do rodziców uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów **z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.**
- kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
- zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez prezentowanie wykonywanych przez siebie zawodów;
- udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacje na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (np. dotyczących o zawodów przyszłości).

3. Formy pracy doradczej adresowane do nauczycieli:

- udział w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.

4. Formy adresowane do środowiska lokalnego:

- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

5. Metody pracy doradczej:

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe), wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu, drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról;
- metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne;
- gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne;
- trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

Powyższe metody i formy pracy uzależnione będą od sytuacji epidemicznej i realizowane będą w f stacjonarnie lub zdalnie.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY I KORZYŚCI Z REALIZACJI WSDZ

1. Korzyści dla uczniów i rodziców:

- dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców;
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe;
- kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów;
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy;
- pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci;
- przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

2. Korzyści dla szkoły:

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji;
- lepsze wyniki edukacyjne uczniów;
- zwiększenie konkurencyjności szkoły;
- realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

3. Korzyści dla środowiska lokalnego:

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową;
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

VII. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI ZAJMUJĄCYMI SIĘ DORADZTWEJ EDUKACYJNO-ZAWODOWYM

Szkoła podstawowa nr 1 im. A. Mickiewicza w Sokółce współpracuje z następującymi instytucjami doradczymi:

1. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sokółce;
2. Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce;
3. Organizacje pozarządowe realizujące projekty związane z doradztwa zawodowego - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”;
4. KOWEziU - Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej;
5. Szkoły ponadpodstawowe w powiecie Sokółka
6. Lokalne zakłady pracy.

VIII. PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO NA ROK SZKOLNY 2020/2021.

8.1

- *Podane w programie działania mogą ulegać modyfikacji i zmianom ze względu na zaistniałą sytuację nauczania stacjonarnego lub zdalnego.*
- *Terminy realizacji podanych w programach działań i form pracy realizowane będą zgodnie z kalendarzem pracy szkoły jak również uzależnione będą od planów pracy szkoły i poszczególnych klas.*
- *Doradztwo zawodowe będzie realizowane:*
 - 1) *w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego,*
 - 2) *w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,*
 - 2) *w klasach VII i VIII szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,*
 - 3) *w klasach VII i VIII szkół podstawowych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego,*
 - 4) *na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,*
 - 5) *na zajęciach z nauczycielem wychowawcą,*
 - 6) *w ramach wycieczek i wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie, uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców,*
 - 7) *podczas spotkań z doradcą zawodowym na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach I - III,*
- *Doradztwo zawodowe realizowane jest również na obowiązkowych zajęciach z zakresu kształcenia ogólnego z poszczególnych przedmiotów zgodnie z podstawą programową.*

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021
8.2 Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2020/2021

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
1.	Zaplanowanie pracy w 1. semestrze, opracowanie założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021 (Doradca zawodowy)	-----	analiza potrzeb	wrzesień
2.	Ewaluacja WSDZ, opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego w szkole. (Doradca zawodowy)	-----	analiza potrzeb	wrzesień
3.	Opracowanie planu pracy doradcy zawodowego w bieżącym roku szkolnym. (Doradca zawodowy)	Nauczyciele, pedagodzy, dyrekcja	analiza potrzeb	wrzesień
4.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów. (Doradca zawodowy)	VII i VIII	sondaż, dyskusja	wrzesień
5.	Zapoznanie się z orzeczeniami uczniów klas IV-VIII objętych pomocą pedagogiczno-psychologiczną, objęcie tychże uczniów indywidualnym wsparciem z zakresu doradztwa zawodowego. (Doradca zawodowy)	Uczniowie z orzeczeniami	analiza orzeczeń, indywidualne konsultacje	wrzesień cały rok szkolny
6.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych.	kl. VIII	sondaż, dyskusja	październik
7.	Analiza danych uzyskanych z diagnoz. (Doradca zawodowy)	-----	omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogami	listopad
8.	Realizacji 10. zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII. (Doradca zawodowy)	kl. VII i VIII	zajęcia obowiązkowe	jedne zajęcia w miesiącu - łącznie po 10 zajęć w każdej VII i VIII klasie.
9.	Przeprowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych. (Doradca zawodowy)	Oddział przedszkolny	zajęcia	październik
10.	Realizacja zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas 1 – 3. (Doradca zawodowy)	Klasy I - III	zajęcia lekcyjne	listopad - styczeń
11.	Przeprowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas 4 – 6. (Doradca zawodowy)	Klasy IV - VI	zajęcia lekcyjne	luty - kwiecień

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
12.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe. (Doradca zawodowy)	Wszyscy zainteresowani uczniowie	konsultacje, indywidualne rozmowy	cały rok szkolny
13.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego. (Doradca zawodowy)	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie	gazetki w gablotach	cały rok szkolny
14.	Przygotowanie uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych. (Nauczyciele poszczególnych przedmiotów)	Uczniowie poszczególnych klas	olimpiady, konkursy, zawody	Zgodnie z kalendarzem imprez
15.	Wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. (Nauczyciele, wychowawcy klas)	Uczniowie poszczególnych klas	wycieczki lub spotkania online	cały rok szkolny
16.	Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów. (Nauczyciele poszczególnych przedmiotów)	Uczniowie poszczególnych klas	zajęcia pozalekcyjne	cały rok szkolny
17.	Quiz Wiedzy o Zawodach „Świat zawodów” (Doradca zawodowy)	Uczniowie klas VII i VIII	quiz, konkurs w formie online	marzec
18.	Określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Współpraca z wychowawcami klas i doradcą zawodowym w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów; (Specjaliści: Nauczyciele wspomagający, prowadzący zajęcia rewalidacyjne i korekcyjno-kompensacyjne, pedagodzy, psycholog)	Uczniowie o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych	konsultacje, indywidualne rozmowy	cały rok szkolny
19.	Konkurs „Moje pasje drogą do zawodu” (Doradca zawodowy)	Zainteresowani uczniowie	konkurs plastyczny lub prezentacje	marzec

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
20	Prowadzenie Samorządu Szkolnego Szkolnego Koła Wolontariatu - D3C, Szkolnego Koła PCK i przygotowanie do wykonywania zadań zawodowych poprzez udział w zajęciach dodatkowych związanych z działalnością tych grup. (Opiekunowie grup)	Uczniowie	działania zgodne z harmonogramem pracy egid szkoły	cały rok szkolny
21	Udzielanie informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów i kształtowanie u uczniów właściwych nawyków zdrowotnych – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów. (Pielęgniarka szkolna)	Uczniowie	rozmowy z uczniami, badania	cały rok szkolny
22	Sprawozdanie z realizacji doradztwa zawodowego w 1 semestrze. Wnioski do dalszej pracy. (Doradca zawodowy)	Nauczyciele, pedagodzy, dyrekcja	ewaluacja formatywna	Koniec 1 semestru
23	Zaplanowanie pracy w 2 semestrze (Doradca zawodowy)	-----	analiza potrzeb	lutym
24	Koordynowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych. (Wychowawcy klas, doradca zawodowy)	kl. VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II
25	Opracowanie artykułów lub prezentacji informacyjno-doradcze dla rodziców „Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód”. (Doradca zawodowy)	Rodzice uczniów klas VII i VIII	prezentacja lub artykuły na stronę internetową szkoły	lutym
26	Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów (Doradca zawodowy, pedagodzy, psycholog, logopeda)	Rodzice uczniów, nauczyciele,	zgodnie z analizą potrzeb	cały rok szkolny
27	Gromadzenie literatury z zakresu doradztwa zawodowego; (Nauczyciele biblioteki)	Rodzice uczniowie nauczyciele,	-----	cały rok szkolny
28	Organizacja warsztatu pracy doradcy zawodowego. (Doradca zawodowy)	Rodzice, uczniowie nauczyciele,	zgodnie z analizą potrzeb	cały rok szkolny

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
29	Prowadzenie zajęć umożliwiającym uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności, wspieranie w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów (Nauczyciele świetlicy)	uczniowie	zgodnie z analizą potrzeb, warsztatowe zajęcia, dyskusje, rozmowy	cały rok szkolny
30	Wdrożenie rodziców w proces doradztwa edukacyjno – zawodowego. Uświadamianie rodzicom ich szczególnej roli w pomocy dzieciom w świadomym planowaniu ich rozwoju. (Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy, psycholog, nauczyciele wspomagający)	rodzice	zgodnie z analizą potrzeb, dyskusje, rozmowy	cały rok szkolny
31	Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów; (Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, specjaliści, pedagodzy, psycholog, doradca zawodowy, logopeda, nauczyciele świetlicy i biblioteki)	uczniowie	olimpiady, konkursy, zawody	zgodnie z planem pracy szkoły
32	Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach doradczych; (Doradca zawodowy)	-----	Zgodnie z analizą potrzeb, dyskusje, rozmowy	zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego
33	Zorganizowanie spotkań z przedstawicielami szkół średnich - poznanie oferty szkół, specyfiki kształcenia. (Doradca zawodowy)	Rodzice, uczniowie klas VIII	spotkanie, zebranie lub forma zdalna	zgodnie z planem pracy szkoły (koniec 1. semestru, początek2)
34	Współorganizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym i Dni Otwartych;	uczniowie klas VIII	spotkanie, zebranie lub forma zdalna	2. semestr
35	Udzielanie uczniom porad i konsultacji związanych z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia;	uczniowie	konsultacje, zajęcia online, rozmowy indywidualne	cały rok szkolny
36	Sprawozdanie z realizacji doradztwa zawodowego w 1 semestrze.	Nauczyciele, pedagodzy, dyrekcja	ewaluacja formatywna	pod koniec roku szkolnego

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021
8.3. Działania współpracujących ze szkołą instytucji związanych z realizacją doradztwa
zawodowego w roku szkolnym 2020/2021

L.p.	Instytucje i przykładowe działania związane z realizacją doradztwa zawodowego	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
1	<p style="text-align: center;">Poradnia pedagogiczno – psychologiczna w Sokółce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnozowanie uczniów oraz ich predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów; - Udzielanie pomocy uczniom i rodzicom w planowaniu rozwoju kształcenia i kariery; - Współpraca z nauczycielami, specjalistami, pedagogiem, psychologiem i doradcą zawodowym szkoły; - Indywidualne zajęcia dla uczniów. - Szkolenia dla rodziców, nauczycieli i specjalistów. 	<p>Uczniowie, rodzice, wychowawcy, specjaliści, pedagodzy, doradca zawodowy, logopeda, psycholog</p>	<p>Zgodnie z analizą potrzeb, zajęcia, dyskusje, rozmowy</p>	<p>cały rok szkolny</p>
2	<p style="text-align: center;">Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie Świetlicy Młodzieżowa BAZA i wspieranie uczniów; - rozmowa z uczniami o zawodach; - organizacja wycieczek podczas, których uczniowie mogą poznać różnorodny świat zawodów; - Rozbudzanie u uczniów aspiracji i potrzeb w zakresie rozwoju i wskazując możliwe sposoby ich realizacji; 	<p>Uczniowie, rodzice, wychowawcy, specjaliści, pedagodzy, doradca zawodowy, logopeda, psycholog</p>	<p>Zgodnie z analizą potrzeb, zajęcia, dyskusje, rozmowy</p>	<p>cały rok szkolny</p>
3	<p style="text-align: center;">Dyrekcja i przedstawiciele szkół ponadpodstawowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie uczniom, rodzicom, wychowawcom porad i konsultacji związanych z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia. Pełnienie funkcji wspierającej i informacyjnej dla rodziców; - Organizacja DNI OTWARTYCH, warsztatów zawodowych 	<p>Uczniowie, rodzice, wychowawcy, doradca zawodowy</p>	<p>Spotkania, rozmowy, otwarte dni</p>	<p>Koniec 1 semestru, początek 2</p>

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

L.p.	Instytucje i przykładowe działania związane z realizacją doradztwa zawodowego	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
3	<p style="text-align: center;">PUP w Sokółce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informowanie o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy; - przedstawianie prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników; - udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych; - współorganizowanie przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego; - udzielanie informacji dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES); 	Uczniowie, rodzice, wychowawcy,	Spotkania, rozmowy, kariery dni	2 semestr

IX. Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2020/2021

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

1.1. Diagnozowanie potrzeb doradczych uczniów z wykorzystaniem różnych metod i źródeł pozyskiwania informacji:

- Zaplanowanie pracy w 1. semestrze, opracowanie założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, wychowawcami, pedagogami, psychologami na temat potrzeb doradczych uczniów;
- Ewaluacja WSDZ i programu zajęć z doradztwa zawodowego „Kim jesteś i dokąd zmierzasz?” oraz opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego w szkole, planu pracy doradcy zawodowego na następny rok szkolny;
- Diagnoza potrzeb doradczych uczniów;
- Zapoznanie się z orzeczeniami uczniów klas IV-VIII objętych pomocą pedagogiczno-psychologiczną, objęcie tychże uczniów indywidualnym wsparciem z zakresu doradztwa zawodowego;
- Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych;
- Analiza danych uzyskanych z diagnoz.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

1.2. Spotkania z uczniami i rodzicami:

- Rozmowy indywidualne z uczniami klas IV-VIII;
- Przedstawienie rodzicom i uczniom klas VII i VIII programu i harmonogramu zajęć z doradztwa zawodowego;
- Informacja o realizacji doradztwa zawodowego w szkole na bieżący rok szkolny, przypomnienie o WSDZ;
- Podczas nauczania zdalnego stosowanie form komunikacji zdalnej poprzez wiadomości w dzienniku elektronicznym, Messenger, e-mail, FB i form nauczania zdalnego stosowanego w szkole.

1.3. Współpraca z psychologiem i pedagogami i innymi:

- Regularna współpraca z pedagogami i psychologiem przy działaniach w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- Kontynuacja współpracy z PUP, ogólnopolskim Stowarzyszeniem Doradców Zawodowych, szkołami ponadpodstawowymi, z lokalnymi zakładami pracy oraz autorami strony mapakarier.org, z funkcjonariuszkami policji z zespołu do spraw prewencji kryminalnej nieletnich i patologii (panią A.Olechowską i panią P. Olechno).

Obszar 2. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

2.1. Prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów klas VII – VIII:

- Raz w miesiącu uczniowie klas VII i VIII uczestniczyć będą w obowiązkowych zajęciach z doradztwa zawodowego (łącznie odbędzie się 10 godzin doradztwa zawodowego w każdej klasie VII i VIII, łącznie 80 godzin):
 - Klasy VII - 10 godzin zajęć z doradztwa zawodowego na podstawie opracowanego programu „Kim jesteś i dokąd zmierzasz?”:
 1. Kim jestem? Jaki jestem? - Oto są pytania! - spotkanie organizacyjno – integrujące.
 2. Zainteresowania inspiracja do działania i sposobem na relaks.
 3. Zawody wokół nas – Zawodoznawcza Liga Klas – mapakarier.org.
 4. Wartości, aspiracje, czyli co jest naprawdę ważne w życiu.
 5. Współczesny rynek pracy, moje preferencje zawodowe a oczekiwania pracodawców.
 6. Moc jest ze mną – samoocena umiejętności, temperamentu, uzdolnień i mocnych stron.
 7. Wolontariat wstępem do kariery.
 8. Sztuka autoprezentacji, czyli jak skutecznie się prezentować.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

9. Piramida kariery - podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowej.

10. Gotowi? 3,2,1, SMART! - marzenia do spełnienia - podsumowanie

- zajęć z doradztwa zawodowego.
 - Klasy VIII – 10 godzin zajęć z doradztwa zawodowego na podstawie opracowanego programu „Kim jesteś i dokąd zmierzasz?”:
 1. Ja w moich oczach - samoocena umiejętności, temperamentu, zainteresowań i mocnych stron. Moje portfolio i e-portfolio.
 2. Szkoły ponadpodstawowe – szanse czy ograniczenia.
 3. Nowe zawody i trendy na rynku pracy. Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy?
 4. Szukamy pracy – orientacja we współczesnym rynku pracy.
 5. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z... ?
 6. Kariera edukacyjno - zawodowa. Co w trawie piszczy? - planowanie własnego rozwoju.
 7. Zasoby ludzkie a wymagania współczesnego rynku pracy.
 8. Jak długo się uczymy?
 9. Indywidualne Plany Kariery.
 10. Podsumowanie zajęć z doradztwa zawodowego oraz rekrutacja do szkół ponadpodstawowych.
- Zajęcia będą odbywać się również w formie zdalnej stosowanego przez szkołę oraz przy pomocy dziennika elektronicznego, strony doradcy zawodowego, grupy na Fb, Messengera, emaila, telefonicznego kontaktu.

2.2. Spotkania z doradcą zawodowym:

- Prowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla wszystkich uczniów klas IV-VI.
- Prowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla wszystkich uczniów klas I -III.
- Prowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych.
- Zajęcia w szkolnej świetlicy:

2.3. Konsultacje, rozmowy indywidualne:

- Uczniowie wszystkich klas i oddziałów korzystać mogą z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym.

2.4. Opieka indywidualna nad uczniami o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych:

- Rozmowy indywidualne z uczniami;
- Indywidualne zajęcia z doradztwa zawodowego dla uczniów o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych w razie potrzeb;

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021**

- Opracowywanie form pracy uwzględniającą pracę z uczniami o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych.

2.5 Prowadzenie spotkań z rodzicami i uczniami oraz przedstawicielami szkół ponadpodstawowych:

- Koordynowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych;
- Współorganizowanie spotkania z dyrekcją szkół ponadpodstawowych oraz z rodzicami uczniów klas VIII;
- Zaproszenie dyrektorów szkół na zebranie z rodzicami, rozmowy o rekrutacji;
- Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów.

Obszar 3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 5 ust. 1, oraz koordynacja jego realizacji:

3.1. Analiza Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny:

- Ewaluacja Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;
- Zatwierdzenie programu działań z doradztwa zawodowego przez dyrektora szkoły przez uzyskanie pozytywnej opinii rady pedagogicznej;
- Rodzice, uczniowie, nauczyciele i specjaliści zostaną zapoznani z WSDZ i programem realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;

3.2. Stała kontrola prawidłowości realizacji zadań wynikających z WSDZ i programu z zakresu doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny:

- Analiza działań wynikających z programu i WSDZ;
- Podczas roku szkolnego w czasie nauczania stacjonarnego lub zdalnego kontrolowanie realizacji działań wynikających z programu z zakresu doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;

Obszar 4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 5 ust. 1 oraz przy udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

4.1. Konsultacje i opracowanie pomocnych materiałów:

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021**

- Pomoc innym nauczycielom, udostępnienie materiałów z zakresu doradztwa zawodowego, testów zainteresowań, preferencji zawodowych, grup zawodowych i osobowości zawodowej;
- Przygotowanie scenariuszy zajęć i testów z doradztwa zawodowego dla zainteresowanych wychowawców klas;
- Regularna współpraca z zespołem przy działaniach w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- Opracowanie informatora ósmoklasisty pomocnego przy wyborze szkoły.

4.2. Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli we współpracy z pedagogami i psychologiem.

Obszar 5. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia oraz koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę:

5.1. Gromadzenie i aktualizowanie zasobów informacji edykacyjno – zawodowej:

- Tworzenie baz zawodów z uwzględnieniem zawodów przyszłości, podziału na 5 grup zawodowych, zawodów, których kwalifikacje można zdobyć na lokalnym i wojewódzkim rynku edukacyjnym
- Opracowanie Indywidualnych Planów Kariery, choinki karier i gazetek szkolnych;
- Utworzenie teczki z bazą i ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych z powiatu Sokółka i Białegostoku.

5.2. Umieszczanie materiałów oraz informacji z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego na stronie internetowej szkoły:

- Na stronie szkoły na bieżąco umieszczanie aktualności z realizacji zadań z doradztwa zawodowego, spotkań, warsztatów oraz informacji o zajęciach dodatkowych realizowanych na terenie szkoły;
- Pisanie artykułów na stronę internetową szkoły dotyczącą wyboru szkoły ponadpodstawowej, rozpoznawania predyspozycji zawodowych, rynku pracy i rynku edukacyjnego;
- Opracowanie informatora ósmoklasisty pomocnego przy wyborze szkoły i który będzie dostępny na stronie szkoły.

5.3. Zgromadzenie i opracowanie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli:

- Założenie dla uczniów klas VII - VIII kart kariery;
- Przygotowywanie scenariusze zajęć i testy z doradztwa zawodowego dla zainteresowanych wychowawców klas;
- Opracowanie gazetek ściennych dla nauczycieli, uczniów i rodziców na temat doradztwa zawodowego;
- Rozmowy telefoniczne z dyrekcją, przedstawicielami szkół ponadpodstawowych w Sokółce o rekrutacji i ustalenie zdalnej formy przekazanie tych informacji rodzicom i uczniom;
- Wysłanie wiadomości z dziennika elektronicznego do rodziców i uczniów klas VIII o wyborze szkoły ponadpodstawowej;
- Opracowanie pomocnych zadań i ćwiczeń pomocnych przy wyborze szkoły ponadpodstawowej dla rodziców i uczniów klas 8.

X. EWALUACJA

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola dokonywana jest w celu usprawnienia i ulepszenia sposobu realizacji zadań lub wskazania nowych form pracy. Wykorzystana zostanie technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwoli także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby. Dzięki ewaluacji zostanie dokonana aktualizacja działań doradczych, ujawnienie aktualnych potrzeb i oczekiwań - co pozwoli na efektywne planowanie działań. Ewaluacja i ocena WSDZ będzie dokonywana w roku szkolnym raz, we wrześniu. Na początku roku szkolnego zostanie również zdiagnozowane zapotrzebowanie uczniów i rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe. W następnej kolejności zostanie opracowany *szkolny plan działań z zakresu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny*.

Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego. Wszystkie działania podjęte w ramach realizacji WSDZ poprzez zespolenie umiejętności kluczowych z wiedzą i sprawnościami, powinny w efekcie przyczynić się do zmniejszenia liczby nietrafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

• 10.09.2019 dokonano ewaluacji WSDZ:

- dodano w I. rozdziale – Podstawy prawne nowe rozporządzenie MEN z dnia 12. lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- dodano w VIII. rozdziale nowy program realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny oraz rozdział IX. - plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2019/2020;
- w rozdziale X. Ewaluacja dodano informację o programie realizacji doradztwa zawodowego wynikające z rozporządzenia MEN;
- usunięto elementy dotyczące gimnazjum;

• 11.09.2020 dokonano ewaluacji WSDZ:

- dodano w I. rozdziale – Podstawy prawne nowe rozporządzenie MEN z dnia 12. lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego i jego realizacji w oddziałach przedszkolnych, klas I-III, IV-VI oraz VII i VIII;
- dodano elementy nauczania zdalnego i komunikacji zdalnej;
- w VIII. rozdziale dodano nowy program realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny oraz rozdział IX. - Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2019/2020;
- w rozdziale X. - Ewaluacja - dodano informację o przeprowadzonej ewaluacji.
- **Wszystkie zmiany dodane w WSDZ podczas ewaluacji IX.2020 zaznaczono na niebieski kolor.**

XI. BIBLIOGRAFIA i POMOCNE MATERIAŁY

1. <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

- WZORCOWE ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE FUNKCJONOWANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ) DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ
- PRZYKŁADOWY PROGRAM PREORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA PRZEDSZKOLA Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI
- PRZYKŁADOWY PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA KLAS I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI
- PRZYKŁADOWY PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA KLAS IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI
- PRZYKŁADOWY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII-VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI

2. **Literatura metodyczna:**

- „Wsparcie na starcie – planowanie kariery zawodowej”; Małgorzata Sienna; Łódź 2010
- „Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego. Przewodnik dla nauczyciela i doradcy”; Małgorzata Rosalska; KOWEZiU; Warszawa 2012;

z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020 / 2021

- „Rozwijam skrzydła. Poradnik metodyczny dla wychowawców gimnazjum w zakresie doradztwa zawodowego”; K. Druzak, M. Mrozek, M. Manturz; KOWEziU; Warszawa 2013;
- Rozwijam skrzydła. Poradnik metodyczny dla wychowawców szkoły podstawowej w zakresie doradztwa zawodowego”; K. Druzak, M. Mrozek, M. Manturz; KOWEziU; Warszawa 2013;
- „Doradztwo edukacyjno-zawodowe. Przykładowe rozwiązania”; KOWEziU; Warszawa 20
- Przykładowe programy nauczania z doradztwa zawodowego i WSDZ dostępne w zasobach internetu.

3. Literatura dotycząca zagadnień związanych z doradztwem zawodowym dostępna na stronach:

- <http://www.eurodoradztwo.praca.gov.pl/en/publikacje/>
- <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- <https://www.metis.pl/poradnictwo/>

4. Narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspomagające proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów dostępne na stronach:

- <https://men.gov.pl/pl/ksztalcenie-zawodowe/projekty-systemowe-i-konkursowe>
- <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- <https://zasobyip2.ore.edu.pl/pl/publications/searchprojectDecisionNumber=POKL.03.04.03-00-101%2F13-00&page=2&perPage=5&sort=id-desc>
- <http://cdzdm.pl/materialy-na-zajecia-i-nie-tylko/>

5. Informacje dotyczące rynku pracy na stronach:

- Główny Urząd Statystyczny – Rynek Pracy: <http://stat.gov.pl/>
- Portal Publicznych Służb Zatrudnienia – dane i opracowania zawarte w zakładce Rynek Pracy – m.in. Klasyfikacja zawodów i specjalności oraz Publikacje zawierające Przewodnik po zawodach: <http://psz.praca.gov.pl/>
- Centralna baza ofert pracy MRPiPS: <http://oferty.praca.gov.pl/>
- Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl/>

Marta Doroszkiewicz - doradca zawodowy